

قلمرو ارتباط زن و مرد نامحرم در فضای مجازی بررسی شد

حوزه/ کرسی آزاداندیشی «قلمرو ارتباط زن و مرد نامحرم در فضای مجازی از نظر فقهی» در مرکز تخصصی حوزوی خواهران زینب کبری(س) تکابن برگزار شد.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری «حوزه» در مازندران، خانم باقری استاد ارائه کننده بحث «قلمرو ارتباط زن و مرد نامحرم در فضای مجازی از نظر فقهی» گفت: انسان برای تبادل اطلاعات با دیگران و حضور مفید در هر عرصه ای ناچار به برقراری ارتباط با هم نوعان است. از سویی با پیشرفت همه جانبه وسایل ارتباط جمعی مانند اینترنت و فضای مجازی زمینه های ارتباط غیر حضوری زنان و مردان افزایش یافته است. با توجه به سخنان مقام معظم رهبری (مدظله الله العالی) فضای مجازی به صورت توامان دارای منافع و مضرات است.

وی با بیان این مطلب که دین مبین اسلام نیازهای انسان را به صورت قانونمند و معقول به سوی روش های صحیح راهنمایی کرده است ادامه داد: در مورد ارتباط با نامحرم در سوره احزاب آیه 32 خطاب به زنان آمده که موازین شرعی را هنگام سخن گفتن با مردان نامحرم رعایت کنند تا مردان بیمار دل دچار ریبه و گناه نشوند. از نظر فقهای امامیه بین محیط حقیقی و فضای مجازی در ارتباط با نامحرم فرقی نبوده و رعایت حدود در نگاه، گفتار و رفتار در این فضا نیز توصیه شده است.

نماینده طلاب موافق بحث بعد از بیان چندین استفتاء از مراجع عظام تقلید، تصریح کرد: با توجه به نظرات مراجع، اگر در این فضا زن و مرد به عکس یا فیلم نامحرم با لذت نگاه کرده و یا هنگام چت کردن و ارسال پیام صوتی حریم شرعی را رعایت نکنند، این ارتباط حرام خواهد بود.

وی اظهار کرد: آیات و روایات در مورد ارتباط زن و مرد اطلاق دارند و باتوجه به قیود عدم مفسده و ریبه و تحریک جنس مخالف، پس هرآنچه از جمله متن، ویدئو، فیلم و... که تحریک کننده باشد، انتشارش بین زن و مرد نامحرم جایز نیست؛ از سوی دیگر، ایجاد قلمرو به معنای محدودیت نیست، بلکه نوعی کنترل عقلانی است؛ همچنین اصل جهانی شدن نیز با تعریفی که در غرب متداول است مورد قبول دین اسلام نیست.

ریحانه لطیفی به عنوان نماینده طلاب منتقد نیز گفت: فضای مجازی محیطی غیر فیزیکی از ارتباطات اجتماعی تعاملی است که از طریق رایانه های به هم متصل بر بستر دیجیتال شکل گرفته و ویژگی های فضای حقیقی را ندارد؛ بنابراین وقتی ارتباط به صورت مستقیم نیست، چگونه می توان در این فضا، نگاه آلوده و گناه را ثابت کرد؟

وی ادامه داد: وجود قلمرو در این فضا به نوعی محدودیت است که به دنبال آن محرومیت از فرصت های آموزشی برابر و حضور فعال را در پی دارد. از طرفی زنان نقش به سزایی در فرهنگ جوامع و انتقال آن به نسل های بعدی دارند، همچنین همسان سازی فرهنگی زنان جهان قدم قابل توجهی برای همسان سازی جهانی و جهانی شدن به شمار می رود. لذا زنان مسلمان نیز باید مانند بقیه کشورها بتوانند آزادانه در این فضا فعالیت کنند.

استاد منتقد بحث تصریح کرد: نبود هرگونه محدودیت در ارتباطات فضای مجازی مستلزم حقوق شهروندی مساوی است. فضای مجازی ادبیات مخصوص خود را دارد پس چگونه ضابطه مندی در آن را ثابت می کنید؟ اگر باید ضابطه ای وجود داشته باشد، تاچه میزان لازم است؟

حجت الاسلام غفار شاهدهی، استاد داور کرسی، با جمع بندی مطالب شده بیان کرد: در چارچوب دینی معیارهایی برای ارتباط زن و مرد وجود دارد و باتوجه به نظر فقها صرف حرف های معمولی چنانچه همراه بامولفه های قصد لذت و تحریک و مفسده آور نباشد، به حد ضرورت مانعی ندارد.

وی اضافه کرد: امروزه فضای مجازی از ضروریات زندگی مردم شده است؛ لذا متوالیان امر باید آن را به درستی برای مردم تبیین کرده، فرصت ها و تهدیدهایش را بیان نمایند.

استاد داور این کرسی در پایان خاطر نشان کرد: فعالیت در فضای مجازی باید با موازین شرعی و قانون کشور ما سازگار بوده و برای ورود به عرصه های فرهنگی و تبلیغی با توجه به رسالت عظیم طلاب این فضا بسیار مورد توجه است، لذا شما باید همراه باتقویت بنیه فکری، علمی و تقوا وارد این مسیر شده و از ظرفیت های این فضا به گسترش عقیده و دین خود کمک کنید.